© El Periódico de Catalunya. Tots els drets reservats.
Aquesta publicació és per a ús exclusivament privat i es prohibeix la seva reproducció, distribució, transformació i ús per a press-clipping.

eP Tema del diumenge

Prioritats de la nova legislatura

Les tres àrees fonamentals de l'Estat del benestar –la sanitat, els serveis socials i l'educació– han encaixat en els últims anys la part més dura de les retallades. Després del 27-S, els reptes als quals s'enfrontaran els nous responsables polítics d'aquestes tres carteres són molts i complexos. Si en una cosa coincideixen metges i personal sanitari, entitats socials i edu-

Unànime exigència de més diners per a la sanitat pública

La xarxa no suportarà una altra legislatura sense millorar el pressupost per càpita o sense renovar quiròfans i tecnologia

ÀNGELS GALLARDO
BARCELONA

SISTEMA SANITARI

El sistema sanitari públic de Catalunya ha arribat fins aquí, cinquè any de crisi econòmica i imminent nova legislatura, salvant el que és fonamental de l'assistència que reben els ciutadans –fins i tot millorant alguns indicadors de salut– a un preu social, de qualitat de vida i professional altíssims, impossibles de suportar a curt termini, coincideixen sense discrepància els professionals i gestors consultats. Fora que hi hagi la voluntat política oculta de liquidar lentament el sistema assistencial públic tal com s'estructura en l'actualitat, afegeixen, serà «imprescindible» que qui passi a dirigir la futura Conselleria de Salut restableixi en part o totalment el pressupost perdut, 1.400 milions d'euros des del 2010.

D'aquesta decisió –de la qual només discrepen alguns integrants de la candidatura vencedora a les eleccions, Junts pel Sí– dependrà que la xifra destinada a l'assistència de cada ciutadà a Catalunya –1.120 euros per càpita ara– s'aproximi a la mitjana disponible a la resta de comunitats autònomes –és de 1.600 euros al País Basc–, que s'inverteixi en la imprescindible actualització de quiròfans i tecnologia mèdica o diagnòstica, i que es tornin al sistema alguns dels professionals perduts, a més de millorar el disminuït salari dels que segueixen en exercici.

Sense eufemismes ni pronunciaments convenients d'una altra època –la barreja ideològica sorgida del 27-S els fa inútils–, els que ocupen llocs de responsabilitat en el sistema exigeixen idees clares i lideratge a qui assumeixi la direcció de la Conselleria de Salut. «Necessitem que augmenti el pressupost de Salut, disposar de més xifra per càpita per abordar les llistes d'espera, millorar el salari del personal, adquirir noves famílies de fàrmacs importants i renovar els equips radiològics i quirúrgics dels hospitals, un capítol congelat des de fa quatre anys que ja no admet demores», enumera, rotund, José Augusto García Navarro, director general del Consorci de Salut i Social de Catalunya, que agrupa 56 hospitals públics concertats, entre ells Clínic, Sant Pau, el Mar i Sant Joan de Déu. Coincideixen amb García Navarro, sense pronunciar-se públicament, els gestors dels hospitals i CAP adscrits a l'Institut Català de la Salut (ICS).

El balanç de l'últim mandat del conseller Boi Ruiz al capdavant de la sanitat catalana és «molt negatiu», a judici de Francesc Duch, secretari general de Metges de Catalunya, sindicat majoritari entre els metges. «Ha sacsejat el sistema i l'ha fet trontollar –sintetitza Duch–. Gràcies al compromís ètic i la sobreexplotació laboral de metges i infermeres es mantenen els fonaments de la xarxa assistencial. S'ha de recuperar el pressupost de Salut previ a les retallades». Aquella partida va ser de 9.875 milions d'euros el 2010, i de 8.467 milions el 2015.

En una posició més conciliadora però igualment nítida en la reclamació del que s'ha perdut, se situa Antoni Trilla, metge epidemiòleg de l'Hospital Clínic, bon coneixedor del sector assistencial. «És important que la futura Conselleria de Salut mantingui el sistema públic tal com l'hem tingut fins ara –indica Trilla, a manera de principis–, i és necessari que intenti recuperar el pressupost. Tenim la quantitat per càpita de fa set anys». «Però, malgrat tot el que s'ha dit –afegeix–, no s'ha privatitzat res, com ens havien amenaçat alguns polítics».

El Servei Català de la Salut (CatSalut) ha contractat aquest any 16.000 intervencions quirúrgiques a centres mèdics privats per reduir les llistes d'espera del sector públic, i ha promogut, amb escàs èxit, que els hospitals concertats oferissin atenció i cirurgia privades per a especialitats poc complexes, com a via per millorar el seu finançament. Aquestes iniciatives queden en entredit a partir d'ara, donada la presència d'ERC en el futur Govern, i l'entrada en escena de la CUP, refractaris tots dos a qualsevol associació amb el que és privat.

POSICIONS ENFRONTADES // Encara que fonts pròximes a l'equip del Govern en funcions no descartaven fa pocs dies la continuïtat de Boi Ruiz al capdavant del Departament de Salut –ell mateix s'hi va oferir–, existeix coincidència a descartar-lo per indicació directa d'ERC, que el considera la viva imatge de les retallades i el perill privatitzador. Les opcions d'un recanvi amb possibilitats d'èxit no abunden. «Tot dependrà de si Esquerra exigeix dirigir Salut, una cartera que fins ara rebutjava», apunten fonts pròximes als negociadors. La persona escollida per ERC per a aquest càrrec, afegeixen, tindria un perfil més polític que sanitari, una circumstància poc convenient en un sector estratègic i complex, que absorbeix el 40% del pressupost de la Generalitat. «El sistema sanitari no es pot aturar –sintetitza Jaume Padrós, president del Col·legi de Metges de Barcelona–. Ha de ser dirigit per una persona eficient, capaç de recuperar el pressupost del 2010, que canviï l'organització als centres donant l'autoritat als professionals, i que sàpiga afrontar un futur en el qual els aspectes social i sanitari avançaran a l'unísson».

JUNTS PEL SÍ

Cobertura pública universal, cartera de serveis «sostenible» i «equitativa», model integrat, història clínica universal i reforçar la prevenció

CUP

Frenar i retirar tots els projectes privatitzadors directes i indirectes, com ara el nou consorci de Lleida i el de l'Hospital Clínic

Servei d'urgències de l'Hospital Clínic de Barcelona.

ERC no acceptarà la continuïtat de Boi Ruiz al capdavant de Salut, al considerar-lo la viva imatge de les retallades

© El Periódico de Catalunya. Tots els drets reservats.
Aquesta publicació és per a ús exclusivament privat i es prohibeix la seva reproducció, distribució, transformació i ús per a press-clipping.

EFECTES DE LES TISORADES

1 **El pressupost** de la sanitat pública a Catalunya ha perdut 1.408 milions d'euros en 5 anys

2 **Gairebé el 21% dels catalans** estan en risc d'exclusió social, alguns fins i tot malgrat treballar

3 **El sistema educatiu** té 1.500 professors menys que el 2011, amb 30.000 alumnes més

cadors és que serà necessari revertir les polítiques d'austeritat aplicades des del 2010, que han laminat molts serveis bàsics. Cal augmentar com més aviat millor el pressupost de la sanitat pública, renovar els equips hospitalaris i quirúrgics, combatre la pobresa, millorar les prestacions als més desafavorits i dotar de més mitjans i més equitat les escoles.

DANNY CAMINAL

El tercer sector reclama una nova renda mínima

Després de quatre anys de dificultat i retallades, el president de la Taula demana una única ajuda amb què combatre la pobresa

TONI SUST
BARCELONA

POLÍTICA SOCIAL

Cada vegada que a Artur Mas l'anomenen el president de les retallades socials, s'enfurisma. El president de la Generalitat, actualment en funcions, assegura que la seva gestió ha sigut social i inclusiva. No obstant, no és una opinió compartida per les entitats socials, que han patit els mals de l'austeritat en la legislatura passada. L'abrupta retallada de la renda mínima d'inserció (RMI), la firma d'un pla de suport al tercer sector que incloïa un punt que deia que el pla no suposaria un cost addicional d'un euro per al Govern català, l'impagament recurrent a les entitats, amb episodis especialment greus en diversos estius: impagament d'un concert mensual, tisorada en les ajudes per a places de residències.

La llista és llarga i feridora. Mas assegura que les retallades les imposa el Govern central, que al seu torn diu que és la UE qui les imposa. I el que el sector diu és que en els pròxims mesos el nou Govern s'ha de centrar a crear una nova renda que, se'n digui com se'n digui, proporcioni uns mínims que garanteixin la supervivència.

Oriol Illa, president de la Taula del Tercer Sector, que agrupa les entitats socials catalanes, afirma que ara mateix hi ha a Catalunya 34.000 famílies amb fills o persones dependents a càrrec seu que no tenen cap ingrés. «En els últims anys hem actuat sobre l'emergència. S'ha de passar de l'emergència social a un sistema de garantia de drets». I això, sostè, no serà possible sense una nova prestació única: «Ara hi ha 155 prestacions diferents». Unificar-les, diu Illa, seria pràctic. Comptar amb una renda que procuri un mínim, afegeix, «permetria no crear bosses de marginació i clarificar el sistema».

Segons el president de la Taula, tots els governs diuen que són socials, però tenen diferències de criteri. Alguna cosa està passant, denuncia, quan en els últims set trimestres a Catalunya l'economia ha millorat però les desigualtats s'han incrementat: «L'economia creix i no es redistribueix». I aporta una altra dada significativa: del 20,9% de població en risc d'exclusió, el 15% està format per gent que treballa: els treballadors pobres.

JUNTS PEL SÍ

Més inversió en política social fins a arribar al 30% del PIB, fiscalitat progressiva davant la desigualtat, renda de ciutadania i un pla de vivenda

CUP

Defensa un sistema 100% públic universal i garantista i que no pot derivar en cap moment del nivell de recursos de la població

RENDA GARANTIDA // El 2011, veient que la destrucció d'ocupació no parava i que els desocupats esgotaven prestació i subsidi, la Generalitat va témer un col·lapse de peticions de la RMI, que era un dret subjectiu: tothom que acreditava els requisits la rebia. Així, amb el pretext d'una reforma de l'ajuda que no es va fer, l'Executiu de Mas va tancar el pressupost: quan s'acaben els diners ja no es donen més rendes mínimes. I va endurir els requisits per entrar i mantenir-se en la prestació.

ESMENES DE CiU // L'assumpte va tenir un final de legislatura un pèl sarcàstic. Després d'haver bloquejat quatre anys la RMI, el Govern va ignorar la renda garantida de ciutadania –que preveu assegurar uns mínims de 664 euros mensuals a cada ciutadà, és a dir, complementar el que li falti d'aquesta quantitat, no pas donar-l'hi íntegra–, malgrat que figura a l'Estatut. La renda garantida està plantejada com un dret, sense contrapartides, a diferència de la RMI, que comporta formació ocupacional, obligacions. Quan la iniciativa legislativa popular de la renda garantida va arribar al Parlament, el grup de CiU, en les seves últimes setmanes d'existència, va presentar esmenes que aposten perquè de la renda se'n digui garantida però sigui una altra RMI. Molt similar a la renda que Mas havia retallat quatre anys enrere. ≡

© El Periódico de Catalunya. Tots els drets reservats.
Aquesta publicació és per a ús exclusivament privat i es prohibeix la seva reproducció, distribució, transformació i ús per a press-clipping.

Prioritats de la nova legislatura ▸ L'educació

Pàgines 2 a 7 ▹▹▹

Petició al nou conseller: que l'escola torni a ser equitativa

Mestres, pares i pedagogs exigeixen més suport a la innovació educativa

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
BARCELONA

EDUCACIÓ

Encara sota els efectes de les retallades, que en educació han suposat una caiguda pressupostària acumulada des del 2010 de més del 16%, i amb la permanent discussió sobre fins a quin punt s'han aplicat els dictats de la LOMCE, l'escola catalana afronta la nova legislatura convençuda que aquesta vegada la Conselleria d'Ensenyament canviarà de mans. Si això passa, tot apunta que la fins ara titular de la cartera, Irene Rigau, seria rellevada per un nou conseller d'Esquerra Republicana.

Sigui qui sigui el nou responsable (sonen uns quants noms), el primer que li demanen sindicats de mestres i estudiants i federacions de pares d'alumnes és que hi hagi una predisposició més gran al diàleg. «Que sigui, almenys, una persona respectada i reconeguda per la majoria de la comunitat educativa, que tingui també certa capacitat d'empatia amb aquells a qui ha de gestionar i que no sigui una figura imposada per raó de quota», reclama Àlex Castillo, president de la Federació d'Asociacions de Pares d'Alumnes de Catalunya (FAPAC), que agrupa les *ampes* de 2.200 centres educatius catalans.

«Tampoc es pot dir que Rigau hagi dut a terme una gran activitat legislativa al capdavant d'Ensenyament, entre altres coses perquè les restriccions econòmiques no l'hi han permès. Però la majoria del que ha fet, ja sigui el decret de provisió de plantilles, la llei de formació professional o altres normatives referents al desplegament de la LOMCE, ho ha imposat sense consens, almenys sense el dels representants dels treballadors», denuncia Manel Pulido, secretari d'Educació a CCOO a Catalunya.

El balanç dels últims cinc anys és, en termes generals, bastant pobre, lamenten els consultats. Fonamentalment, per culpa de les retallades, que han deixat el sistema educatiu amb 1.500 professors menys que l'any 2011, quan la població estudiantil ha augmentat, en el mateix lapse de temps, en més de 30.000 alumnes.

LA BRETXA DE LA DESIGUALTAT // Però aquest no és el pitjor dels «dèficits de l'era Rigau», observa Ismael Palacín, director de la fundació Jaume Bofill, dedicada a l'anàlisi del sistema educatiu. «El més preocupant és que en el transcurs d'aquests anys la bretxa de la desigualtat s'ha ampliat en les escoles catalanes», adverteix. Segons la seva opinió, «el suport a les escoles i als entorns més desafavorits ha de ser, sí o sí, la primera prioritat del nou conseller d'Ensenyament.

RICARD CUGAT

►► Primer dia de classe a l'institut Viladomat de Barcelona, aquest setembre.

JUNTS PEL SÍ

Desplegar la LEC fins a disposar d'una llei amb totes les competències, lluitar contra el fracàs escolar i recuperar el sou del professorat

CUP

Concep l'educació com un dret des de la guarderia fins a la universitat. 100% pública i gratuïta. Crida a desobeir la 'llei Wert'

«Hi ha àrees, com els jardins d'infància –o educació de zero a tres anys– que han quedat pràcticament abandonades a la seva sort», critica, en aquest sentit, el president de la FAPAC. «L'impacte de retallades com aquesta es continuaran notant durant els pròxims anys, perquè en educació els efectes poques vegades són immediats i no afloren fins que el nen creix», alerta Castillo.

L'altra gran prioritat per al futur titular d'Ensenyament, prossegueix Ismael Palacín, «hauria de ser la promoció de la innovació pedagògica, sense excuses». Aquesta és, diu el director de la Bofill, una de les zones cegues del departament en els últims anys.

«ALUMNA AVANTATJADA» DE WERT // Hi ha menys consens, no obstant, sobre com ha implantat Rigau la polèmica llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa, la LOMCE. Per a alguns, la consellera ha fet un esforç

La comunitat educativa discrepa sobre la manera com Rigau ha desplegat la LOMCE a Catalunya

important perquè l'impacte de la reforma imposada unilateralment pel PP sigui el mínim possible en les escoles i instituts catalans. Uns altres, en canvi, reclamen que Catalunya deixi de ser «una alumna avantatjada en el desplegament de la llei del ministre Wert», clamava recentment Jaume Aguilar, president del Marc Unitari de la Comunitat Educativa (MUCE).

Segons el parer de Manel Pulido, de CCOO, «el més desitjable seria que, de la mateixa manera que ha passat en altres comunitats després de les eleccions autonòmiques del mes de maig, també aquí es produís un canvi de tarannà». «Fins i tot a Madrid, on segueix governant el PP, han canviat coses», assenyala el sindicalista, que recorda la reducció del 10% en les taxes universitàries aplicada pel Govern de Cristina Cifuentes.